

LANDSKAPSSTYRELSEN FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag
om sysselsättningsfrämjande utbildning.

Allmän motivering

Yrkeskurser för vuxna ordnas enligt bestämmelserna i landskapslagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (28/77). Inom ramen för den sysselsättningsfrämjande utbildningen har ordnats bland annat kurs för kranförare, kurs i drift och underhåll av avloppsreningsverk och kurs i installation och service av oljebrännare. Enligt lagens 2 § kan yrkeskurser ordnas av yrkesläroanstalter underställda landskapsstyrelsen. Den övervägande delen av yrkeskurserna har dock planerats och genomförts av landskapsstyrelsen. För ändamålet har det funnits en särskild kurskoordinator. För att skapa bättre förutsättningar för yrkeskursverksamheten föreslår landskapsstyrelsen att ett särskilt institut för yrkeskurser inrättas. Institutet skulle överta de praktiska uppgifter i anslutning till kursverksamheten som för närvarande handhas av landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen föreslår att yrkeskurser framdeles även skulle kunna ordnas av Ålands högskola. Därigenom skulle det vara möjligt att ordna sysselsättningsfrämjande utbildning även för dem som behöver t.ex. vidareutbildning på akademisk nivå.

Landskapsstyrelsen har konstaterat att en brist i de principer som för närvarande gäller för den sysselsättningsfrämjande utbildningen är att utbildningsstöd och övriga förmåner endast kan beviljas elever i yrkeskurser. Landskapsstyrelsen föreslår därför att sysselsättningsfrämjande utbildning framdeles skulle kunna ordnas även genom att utbildningsplats vid yrkesläroanstalts utbildningslinje tillhandahålls.

Eftersom de ovan berörda ändringsförslagen medför att huvuddelen av de nuvarande bestämmelserna ändras är det ändamålsenligt med en ny lag om sysselsättningsfrämjande utbildning.

Detaljmotivering

1 §. Enligt bestämmelserna i 1 § gällande lag innefattas i termen sysselsättningsfrämjande utbildning dels yrkesinriktade omskolnings-, vidareutbildnings- och fortbildningskurser för vuxna, dels grundskolning åt personer som saknar yrke eller som inte erhållit grundutbildning i yrke. I föreliggande förslag används endast

den samlande benämningen "sysselsättningsfrämjande utbildning". Avsikten är dock att inriktningen på utbildningen skall kvarstå oförändrad.

2 §. Landskapsstyrelsen utser för två kalenderår i sänder ett yrkesutbildningsråd med uppgift att planera, utveckla och koordinera yrkesutbildningen i landskapet. Yrkesutbildningsrådet består, enligt gällande reglemente, av representanter för arbetsförmedlingen, yrkesvägledningsbyrån, utbildningsavdelningen, yrkesläroanstalterna, arbetsgivarorganisationerna, arbetstagarorganisationerna, lantbruket och fiskerinäringen. Rådet har genom sin sammansättning överblick över näringslivet, över näringslivets behov av utbildad arbetskraft liksom över förändringar i näringslivets struktur och behov. Enligt bestämmelserna i 2 § gällande lag kan yrkeskurser ordnas av yrkesläroanstalter i samråd med arbetskraftsbyrån och yrkesutbildningsrådet. Sedan år 1978 handhar yrkesutbildningsrådet även de uppgifter som ankommer på den delegation för yrkeskursärenden som förutsätts i 4 § gällande lag. Den föreslagna bestämmelsen i 2 mom. innebär inte i sak någon förändring jämfört med vad som för närvarande gäller, utan innebär endast att kompetensfördelningen mellan yrkesutbildningsrådet och övriga organ klargörs.

3-4 §§. Yrkesläroanstalterna, Ålands högskola och Institutet för yrkeskurser skulle ansvara för kurserna, anta elever till dem samt utfärda intyg över slutförd kurs. Landskapsstyrelsen skulle liksom för närvarande ansvara för samordningen av verksamheten.

5 §. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 5 § gällande lag.

6 §. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 6 § gällande lag.

7-9 §§. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 8-10 §§ gällande lag.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om sysselsättningsfrämjande utbildning

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §

För att tillgodose arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft och motverka arbetslöshet ordnas sysselsättningsfrämjande utbildning enligt bestämmelserna i denna lag.

2 §

Sysselsättningsfrämjande utbildning ordnas i form av yrkeskurser. Sysselsättningsfrämjande utbildning kan även ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt i landskapet.

Som rådgivande och initiativtagande organ i frågor som rör sysselsättningsfrämjande utbildning skall finnas ett yrkesutbildningsråd. Rådet tillsätts av landskapsstyrelsen för två kalenderår i sänder.

3 §

Landskapsstyrelsen beslutar om yrkeskurs skall ordnas. Likaså beslutar landskapsstyrelsen om sysselsättningsfrämjande utbildning skall ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt.

Kostnaderna för den sysselsättningsfrämjande utbildningen erläggs ur landskapets medel.

4 §

För att ordna yrkeskurser kan finnas ett institut för yrkeskurser. Institutet är underställt landskapsstyrelsens ledning och tillsyn.

Yrkeskurser kan ordnas av Institutet för yrkeskurser, av yrkesläroanstalt och av högskola. Den som ordnar yrkeskurs antar elever och utfärdar intyg över slutförd kurs.

5 §

Till sysselsättningsfrämjande utbildning kan antas

- 1) den som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet;
- 2) den som är i behov av utbildning för att upprätthålla eller öka sin yrkesskicklighet; eller
- 3) den som är i behov av utbildning för att få ett yrke eller övergå till yrken där det råder betydande brist på yrkeskunnig arbetskraft.

Den som antas till sysselsättningsfrämjande utbildning skall ha fyllt 20 år. Om särskild orsak föreligger får till yrkeskurs antas även elev som ännu inte fyllt 20 år.

6 §

Sysselsättningsfrämjande utbildning är avgiftsfri för eleverna.

Till elev i sysselsättningsfrämjande utbildning och till den som deltar i uttagning till sådan utbildning erläggs ersättningar och utbildningsstöd i enlighet med de grunder som gäller för sådana ersättningar och stöd i riket.

Vad i 1 och 2 mom. sägs gäller i tillämpliga delar även beträffande den som deltar i utbildning som ordnas för främjande av sysselsättning i nordiskt land.

7 §

Den som på arbetsförmedlingsbyråns anvisning deltar i sysselsättningsfrämjande utbildning har inte rätt till de förmåner som medges arbetslös enligt landskapslagen om sysselsättning (24/72).

8 §

Andra understöd och förmåner än utbildningsstöd som beviljas enligt 6 § utgör inte beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen. Utbildningsstöd samt andra förmåner och ersättningar som beviljas enligt 6 § får inte utmätas.

9 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1988. Genom lagen upphävs landskapslagen den 14 april 1977 om sysselsättningsfrämjande utbildning (28/77).

Mariehamn den 23 september 1987

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Michael Patrickson